

REPORTATGE PINTORESC

L'emissora granollerina

Instal·lada en el tercer pis de la ex-torre de can Ramoneda, on hi ha el Comitè de Defensa, en unes golfes que per a nosaltres serien confortables, hi ha l'emissora granollerina. Una emissora de debò, això sí, que sols la voluntat de dos tècnics anònims ha fet possible i que nosaltres ens complavem a donar a conèixer.

Hem pujat al tercer pis sense ascensor. Les golfes, en les que només hi manca la decoració de les terenyines per a donar-vos la sensació que esteu en un estudi bohemi d'un barri de Montmartre, són baixes de sostre i la nostra llargària ens obliga a ajupir-nos. Entrem en el quarto estudi de l'emissora. Una mena de quarto de les rates, però sense rates, molt net. Un immens dipòsit d'aigua, unes cadires, un sofà i una taula. Una taula de fusta plena d'estris radiotelefònics, que després d'haver escoltat les paraules dels tècnics i les proves que aquests han fet, n'hem comprès la utilitat. En aquesta taula, hi ha bombetes, filament, auriculars i un sens fi de material elèctric completament en desordre—almenys ens ho semblà. I és des d'aquesta taula d'on ha sortit l'emissora granollerina que dintre pocs dies començarà a funcionar.

Ens han fet una prova amb un objecte que en diuen «l'Aro de Erz», que nosaltres, si ho trobàvem pel carrer, ho donaríem a la quitxalla per a jugar, i amb tot, és la clau per al funcionament de l'emissora. Per mitjà d'un condensador variable, «l'Aro de Erz», fa fer unes oscil·lacions que permeten encendre una petita bombeta d'aquest aro, sense contacte amb cap filament ni interruptor de cap classe, completament apartat, tal és la força que li dona i que és el que regula la veu.

Ens donen a llegir llibres de ràdio i ens fan una sèrie d'experiments, que nosaltres ens excusem per tal que el nostre reportatge resulti informatiu i no tècnic. Referent a la tècnica de l'emissora, el seu constructor ens manifesta que ja ho farà ell mateix, la qual cosa li agraïm.

El tècnics són dos: En Ciprià Clavera i en Florenci Borrell.

No m'extralimitaré a prodigar lloances al noi de can Cebrià de Palou. De tots és coneguda l'afició que aquest xicot—una mica modest d'ell mateix, però molt entusiasta per les coses que es proposa—sempre ha tingut en qüestions de ràdio. Ha estat la seva obsessió i mai no li ha mancat temps per a dedicar-se a la construcció d'aparells, amb una polidesa tal com pugui fer-se en el taller més important. I Florenci Borrell, que és qui l'ajuda, és l'iniciador d'aquest auto-ràdio que tant atrau l'atenció i que tanta utilitat té. Els

dos herois anònims varen proposar-se construir l'emissora i han reeixit. Clavera ens aten i ens explica tantes coses, que farien quedar bocabadat el més entusiasta radioient.

—Aquesta emissora va ésser construïda primerament per un aficionat barber de Sant Celoni. Aquelles aficions que agateu llegint revistes tècniques. Estava construïda d'una sola làmpara i no funcionava, i nosaltres l'hem regirada de cap i de nou, perquè pugui tenir més potència i ens serveixi per als projectes que portem a cap. I això que ell ja la tenia inscrita amb el nom de E. A. 3 - E. Z.; però el noi, en esclatar el moviment, no devia volguer compromisos i se'n va despendre, cosa que a nosaltres ens ha portat l'estalvi de la compra de material. N'hi ha moltes arreu del món d'aquestes emissores d'aficionats; però moltes vegades representen un perill, oi més tenint en compte els moments que estem passant i que poden molt bé utilitzar-se per al servei d'espionatge. Com a de tall curiós, dies passats un amic meu, en ple dia i amb un sol que esquerdava la terra, va comunicar-se amb un aficionat de Colòmbia. Naturalment, en acomiadar-se un va dir: «Bon dia» i de l'altre cap de fil va-

Les danses del Príncep Igor

En un teatre d'una petita ciutat de Catalunya hi actua una companyia de comèdies castellana. El teatre podria ésser el Majestic; la petita ciutat podria ésser Granollers; la companyia... Bah... La companyia tant se val.

En un entreacte, l'orquestra toca una fantasia de *L'Arlesiana*.

L'Arlesiana no és una òpera. És un drama d'Alfons Daudet — això ja ho sap tothom — per al qual Bizet va escriure unes il·lustracions musicals que l'hi han donat tant nom com la «Carmen» de Merimée.

Mestrestant, un grup d'actors fan conversa a l'escenari. Però un d'ells, més sensible segurament a la música, es delecta amb el quartet de corda que l'orquestra interpreta. L'actor *dilettanti* pondera aquella música. I, en acabar el quartet i en iniciar l'orquestra els primers compassos de la *Farandola*, exclama:

—Oh! Les danses del Príncep Igor!...

I evoca, amb un entusiasme que ratlla en el lirisme, les vegades que ha oït les danses i el famós príncep al Metropolità de Nova York... per Stracciari!

Nosaltres, és clar, ignoràvem que la *Farandola* de *L'Arlesiana* fossin també *Les Danses del Príncep Igor* i que el famós baríton italià, que feu una carrera brillant com a *divo*, hagués interpretat mai l'obra de Borodine... al Metropolità de Nova York.

ren respondre-li: «Bonà nit». Fins hi podeu sentir converses de família que us hi faríeu un tip de riure.

—...?

—La nostra emissora—ens diu Borrell—és d'onda extra curta 42 metres i 50 w. w. Consta també de dues vàlvules i 45 amb Puxpull, i l'antena és de L. sortida...

Naturalment, quan ens parla d'aquestes coses, la nostra innocència ens fa tornar grocs i no sabem què respondre; però ho anotem perquè hi pot haver qui li interesi més que a nosaltres que escoltem la ràdio d'un tros lluny, particularment quan hem d'oïr les bestieses d'uns *speakers* porcasoltes.

Fem una pausa, per escoltar un magnífic aparell de 15 làmpares, Scott, que recull també molts missatges d'aquestes emissores d'aficionat.

—Podeu anotar una notícia interessant pels llegidors de LA GRALLA — diu Clavera. Dintre pocs dies els radioients de Granollers que sentien Badalona i Sabadell, sentiran la nostra també.

Pensem que podrà ésser-nos de bona utilitat per a la vida sindical de Granollers i actes artístics que puguin celebrar-se. Però aquesta emissora, un cop enllestida, pensem enviar-la al front. En construirem una altra de més potència i així podrem comunicar nos amb els nostres amics que lluiten en el front i podrem saber el que fan. La que tenim en projecte si que serà important. Podeu confirmar que ens sentiran de tot el món.

Ja veieu, doncs, que el nostre entusiasme no acaba en aquesta taula; volem fer una emissora de categoria, perquè les facilitats que ens ha donat el Comitè de Defensa no volem rebutjar-les. I si la nostra condició de milícia no ens ho privés, a hores d'ara ja funcionaria normalment; comencaria a *pitar*, com es diu.

Fem una darrera pregunta.

—La nostra emissora seguirà la mateixa numeració que la C. N. T. ha establert a Barcelona. No sabem si serà el número 2 ó 3. Però si que s'anomenarà Ràdio E. C. N. - C. N. T. - F. A. I.

Ens acomiadem, agraïnt l'interès dels nostres tècnics i bons companys, gràcies als quals tindrem emissora pròpia a Granollers. Hauran hagut d'ésser dos militants de la C. N. T. els que ens hi ha uran portada!

Els radioients podran sentir els nostres cantants, els nostres músics i els poetes i conferenciants; amb la particularitat, però, que així com avui hem de sentir totes les llaunes que ens donen algunes emissores i hem d'arronssar-nos d'espalltes, en posseir emissora local, quan voldrem fer la nostra protesta per una actuació desastrosa, ens caldrà només tancar la ràdio i anar a rebre el desafortunat a can Ramoneda i correspondre-li pels moments que ens haurà fet passar... — JOAN VERNET